

Josefin har vikingarna nu till sist vunnit slaget vid Vetterhyd.
Frågar du dem så ser de på det, men den här historien är nog inte riktigt avslutad.
Det här är Dagens Eko med Robin och Lin.
Idag om de osannolika konflikterna kring den skånska vikingabyn.
Det är sånt som sker i dag.
Det är sommar 2019.
Oddvar Lönner Krans och hans fru har köpt vikingastugor-
som körs på lastbil och anländer till Sösdala-
in till Vetterhyds gravfält Södrem Häseholm.
En stor gaffel-truck lyfter timmerstugorna med måstektatak från lastbilsflaket-
och ställer dem på den jungbevuxna hedmarken.
Oddvar gör tummen upp mot kameran.
Här ska de driva vittfarnas kaffe-
och det finns också planer på att starta restaurang och bed-and-breakfast.
En vikingatron med träsniderier kommer också på plats en av stugorna.
Det hänger djurhuda på väggarna.
De anordnar julbord med troubadur och smider i hjärn över öppen eld.
Jo, mago, nu är det dagens ris.
Men videorna på vikingabins Facebook-sida-
börjar också allt mer handla om konflikten som blåssar upp-
med länsstyrelsen och kommunen.
Kenny, är det så här du tänker styra Häseholms kommun i framtiden?
I en film från 2021 sitter Oddvar i sin vikingatron-
med en torshammare runt halsen. Det står en dösk alebrev.
Han riktar sig direkt till byggnadsnämndens ordförande i Häseholms kommun.
Jag hoppas verkligen att du har korrassnivit, Kenny.
Att dyka upp på mötet på stadshuset.
Får vi komma?
Gäst i Josefins Idog, reporter på P4-krikschansta.
Ja, Josefin, jag tänker om vi börjar med...
Vad ska man säga, huvudpersonen i det här dramat? Oddvar.
Vem är han?
Han är en 46-årig man med rakat huvud.
Långt skägg, syns ofta kläder eller män svart hatt på huvudet.
Han är en man med ett brokigt förflytet.
Han är dömd för bedragerier och får olika våldsprött.
Men det finns också en annan bild av Oddvar Lönnikrans som figurerat i media.
Han blev omskriven när han fick en roll som stuntman i filmatiseringen av Jan Gjösebok Arn.
Han verkar ha ett eget medeltidsintresse för isynlighet, Tempelryddaren.
Och vikingar då?
Ja, uppenbarligen även för vikingar.
När han 2019 väljer att tillsammans med sin fruköpa fastigheten är en till vetteridsgravfält-
så är det ju med siktet inställt på att bygga just den vikinga inspirerad by där.
Men vad är det som händer som gör att han och den här vikingarbyn hamnar på kollektionskurs-

med kommunen och de som bestämmer där i Heslån?

Till att börja med är det här en speciell plats.

Vikingarbyn ligger precis in till vetteridsgravfält utanför Skånska Söstala.

Det är skånets största och mest välbevarade gravfält med anor från yngre järnålden.

Så när miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Heslån fick kännedom att-

här fortslaste hit stugor som sätts upp in till gravfältet, så blev de intresserade.

Eftersom inte de hade ansökt om något bygglov så var det de att stoppa det här arbetet.

I november, samma år, gjorde landstyrelsen en polisanmälan om fordominens brottutifrån de observationer som en arkeolog gjort på platsen.

Och vad är det där för observationer och vad är det hon ser?

Då ska hon bland annat ha sett att det korts med tunga maskiner på gravfältet-

och att det hade skäktats jord på makarnas egen tomt som ingår i själva skyddsområdet.

Ett år senare, i oktober 2020, så beslutade Mark och miljödomstolen-

att allt arbete skulle stoppas i väntan på bygglov.

Och något bygglov för anläggningen har fortfarande inte sätts.

Okej, så de fick inte fortsätta att bygga ut den här vikingabyn då, helt enkelt?

Nej, precis.

Samtidigt här så började en konflikt blåsa upp mellan vikingabyn-

och miljö- och stadsbyggnadsnämndens dåvarande moderata ordförande-

Kenny Hansson.

Du gömmer dig bakom din skriv.

Skicka fram dina lackeyor och utför dina så kallade befall.

Och på sociala medier läggs det upp filmer, bilder och texter-

med högtonläge som ser ut att vara riktade mot Kenny Hansson-

som själv uttalat sig i lokalmedia om att han ser det här som förtäckta hot-

och han har också anmält det till polisen.

Den 12 januari 2022 så växte åtal om grovt fornminnesbrott.

Ett ovanligt brott här, det är inte ofta någon du åtalade för det.

Det innebär att det ska ha skett uppsåtligen.

Och det är att man med mening har försökt förstöra ett fornminne.

Man har varit medveten om vad man har gjort.

Den här rättegången skjuts upp några gånger.

Men nu i april i år så blir det till slut av.

Och vid det tillfället så ville försvaret-

att rätten också skulle se den här platsen med egna ögon-

så de viar syn som det heter.

Det är den 12 april i år.

Det är en grå mul en dag.

Alla jurister och journalister har lämnat rättsalen-

och åkt ut och parkerat sina bilar-

redanför gravfältet och Viking-Abyn.

Och det är Odvar Lundekranskjoh.

Han håller i taktpinnen. Vi följer efter.

Kom gärna fram och kika på vad måttbandet säger här.

Vad betyder det?

Han ska leda oss genom den här platsen-
och visa på vad han anser inte har förstört.

Så husen står på betryggande avstånd ifrån den här så kallade 4,5.

I ett tillfälle vill han visa på avståndet-
mellan vikingastugorna och tomtgränsen-
så han tar fram ett gult måttband och börjar mäta.

Så det är ett betydande avstånd med?

Det visar sig att det är ett större avstånd än vad åklagaren har påstått.

Och så fick vi även titta på en annan del av Viking-Abyn-
in till en av byggnader där arkeologen hade bedömt att vikingarna hade skaktat i jord.

Och därmed kunde utforskat arkeologiskt materiala gått förlorat.

Men Odovert Lundekrans version var en annan.

Han menade att det enda de hade gjort var att rensa bort lupiner.

Och åklagaren menar att de har stått och grävt upp eventuellt värdefulla gamla föremål?

Ja, eller skaktat i jorden när de har byggt om en byggnad där.

Och kanske då råkat skada saker?

Skada något som man inte vet vad det var.

Och bara för tydlighet en skuld här.

Han menar att han är helt oskyldig till allt han anklagas för att åtalas för.

Ja, det gör han. Han ser ju att han också utifrån att han har en asatro-
aldrigskuld kunna skada något som är kulturarv.

Han är kunnig på det här området, säger han.

Josefina, jag vet inte hur din vardag ser ut i vanliga fall som reporter där.

Men hur mycket sticker det här ut och bevakar det här?

Det är ju jättespeciellt att gå runt där med stort uppåda media på den här platsen.

En by som ingår i Hesleholms kommun och på ett intill ett gravfält från järnålden.

Det känns ju väldigt ovanligt.

Men så här långt är det då en historia om näringsidkare som gillar vikingar-
som inte får dem tillstånd som kommunen anser och som då anklagas för att ha förstört-
omgivningen i det här fallet en gravplats.

Men den här historien växer till att handla om mer än så.

Vad är det som händer?

Konflikten med det miljö- och stadsbyggnadsnämndens ordförande, Kenny Hansson-
den var känd sen en tid tillbaka genom lokalmedia.

De har skitstövlarna i kommunen.

Men i mars i år blir vanliga Hesleholmsbord tydligt medvetna om att den här konflikten-
nu även omfattar kommunstyrelsens ordförande Hesleholm, Sverigedemokraten Hanna Nilsson.

Hur dåra?

Hon polisanälar vikingarbins ägare, Odvar Lönnekrans, för olagahot och utpressning.

Det ska handla om att Odvar Lönnekrans ska ha pressat henne på att köpa vikingarbin-
för skattepengar, annars skulle han släppa vad han kallade-
obekväma ljudinspelningar av Hanna Nilsson till media.

Okej, det låter helt galet.

Ja, det gör ju det.

Och bara ett par dagar senare så publicerar den Hesleholmsbaserade när tidningen frilagt ett samtal mellan kommunstyrelsens ordförande och vikingarbins ägare.

I det de här inspelningarna då kan man anta?

Ja, men det är det, precis.

Och Odvar Lönnekrans hävdar att kommunstyrelsens ordförande Hanna Nilsson försökt anlita honom och en annan från vikingarbin att agera som torpeder.

Ja, hur då?

Jo, men enligt vad Odvar Lönnekrans har berättat i lokala medier ska Hanna Nilsson vilja ha ett privat möte med honom ute på gravfältet.

Och han ska då uppfattas som att det hon ville var att han och en annan av de här vikingarna skulle hota eller med våld få en kommuninvånare att dra tillbaka sin överklagan om ett uppköp av ett äldre boende.

Så det är en helt annan fråga, egentligen?

Det är det.

Och vad säger hon själv, kommunstyrelsens ordförande, om det här?

Hon nekar ju till det helt klart.

Och vad händer då?

Det här är en helt kaotisk marsvecka i Hesleholm.

Ägaren till vikingarbyn söder om Hesleholm som polisanmellor nu det Sverigedemokratiska kommunalrådet Hanna Nilsson.

Ägaren berättar för tidningen om en oro för repressalier något som tillbaka visas av kommunalrådet.

Det var i förra veckan som Hanna Nilsson själv anmälde vikingarbyns ägare för olagahot, då ägaren ska ha utövat påtryckningar för att få kommunen att köpa fastigheter.

Och här någonstans reagerar kommunens politiker.

För Hesleholm styrdes vid den här tiden av moderaterna, kristdemokraterna och Sverigedemokraterna.

Och samarbetspartierna kräver nu att Hanna Nilsson avgår.

Men hon sjuk skriver sig.

Det låter alltså som att olika saker blandar samman här.

Vi har en pågående rättegång om vad som har hänt när de har byggt den här vikingarbyn och sen olika anklagelser om hot och eventuellt beställning av torpeder på det.

Vad händer sen?

Efter att moderaterna och kristdemokraterna inte fått gensvar på sitt krav på Hanna Nilsson's avgång som kommunstyrelsens ordförande så börjar moderaterna och socialdemokraterna att prata med varandra.

Nu kommer en ny vändning i dramatiken kring det politiska styret av Hesleholms kommun. Omlösningen är där med er i slut.

Socialdemokraten Lena Valentine tar över rollen som kommunstyrelsens ordförande och Hanna Nilsson avgår.

Så är hela den här historien leder till ett maktskifte?

Ja, det gör det.

Och vikingarbyn då? Vad händer där?

23 mars i år får vi på P4 Rekritschanstadsyn på en artikel-på när tidningen är frilagt.

Det pågår en gryningsråd, en stor polisrassia i vikingarbyn.

Vi får det också bekräftat av en lyssnare som bor i närheten.

Och jag som är reporter, jag åker ut, så jag kör från Krishansta-mot Söda, Söder och Hesleholm.

Minns att det regnar det väldigt mycket och det tilltar hela tiden.

Och jag tänker att det är högst oklart vad som kommer hända när jag kommer fram.

Ja.

En stund senare står jag där i Dike med gravfältet och vikingarbyn-på andra sidan av en tungt trafikerade riksväg 23.

För det är så nära som är att komma i det här läget.

De har spärrat av byn alltså.

Ja, men jag kan se där. Här är ju polisen gå in och ut.

I ett tillfälle ser det ut som att det kommer ut en tekniker-som bär på någonting, en stor papperspåse.

Och lägger in det i en av polisens bilar.

Och det här ser du då?

Det ser jag från där jag står.

Och jag rapporterar ju under tiden, hela tiden i PFR Krishansta.

När klockan varje närmars är lunchtid nån gång så ger sig poliserna av från-vikingarbyn och Odbalund Krans bjuder in oss för att prata med honom.

Och vad säger han då?

Vad är det som har hänt här idag?

Polisjärt besök av insatssturka och...

Ja.

Han berättar att polisen har varit där för att leta efter vapen.

Hela svårt timmet, så att säga.

Olagliga vapen från honom.

Han menar att det enda som han har hittat var ett soft airgun.

Och det var det som tog sig beslag av polisen.

Och går det att säga om det är så?

Är det här det som har skett, vet du det?

Ja, enligt åklagaren så beslutade hon att det skulle göras en hushandsakan i vikingarbyn-eftersom man misstänkte att där fanns olagliga vapen.

Och det var på grund av ett gammalt inlägg på Facebook där Odbalund Krans-syns med ett vapen med texten Oh My God They Killed Kenny.

En referens till en animerade tv-serien South Park.

Men som vi också har anmält som olagahot av miljö- och stadsbyggnadens-nämndens dåvarande ordförande Kenny Hansson.

En anmäl som utreds av polisens enhet för demokratihotsbrott i region syd nu.

Det är onsdagen 24 maj år.

Odbalund Krans har burit ut vikingatronen till dörröppningen på en av timmers tugorna i hans vikingarbyn.

Hans fru sitter i knät på honom.

Han pekar rakt in i kamera.

Vi har vunnit detta. Ja, det är en del säg om.

Vi kommer alla ge oss med det här jävla trams.

Han har precis fått en friande dom gällande grovt fornminnesbrott.

Och rubriken på den här Facebook-video ner.

Vittfarnas versus Hässleholms kommun 3-0.

Fortsättning följer.

Vi ska nu fan se till så att NMR-sanning kommer upp.

Återigen. Fortsättning följer.

Tänk på dig, hässlångskommun.

Ja, Josefin, vad är det tingsrätten ni, hässleholm, har kommit fram till här?

Ja, enligt tingsrätten så har Odbalund Krans skadat för ordnämningen och skyddsområdet när han satt upp stugor och skackade i marken.

Rätten anser att den största skadan är på själva upplevelsevärde av gravfältet.

Det visuella påverkas av att Odbalund satt upp vikingarstugor.

Det blir inte samma upplevelse för den som vill besöka själva gravfältet.

Nej, det förändrar upplevelsen av det.

Men de här stugorna är ju inte permanenta, utan de kan flyttas på.

Därför anses inte den här gärningen som grov, utan istället som ett brott av normalgraden.

Då är det preskriberat, eftersom det har gått för lång tid.

Han kan inte dömas för det.

Och Odvar, själv, han kallar det här för en delsseger.

Vad är det som återstår och reda ut då?

Dels är det att se vad som händer med de polisanmälningar som nu behandlas av Polisens demokratibrotts-

enhet som rör Hanna Nilsson, Odvar Lönnkrans och Kenny Hansons anmälningar.

Och sen är frågan om bygglov inte färdig.

Kommunen har vid flera tillfällen beslutat att döma ut sanktionsavgifter till vikingabin eftersom de inte ansökt om bygglov.

Så kommer att bli frågan om vite återstår och se.

Kommer byggnaderna att stå kvar? Det är frågor som återstår.

Om Odvar ändå, i alla fall som han själv vill, får hon framstå är vinnaren här så här långt.

Vilka är det i så fall som har förlorat det här slaget, skulle du säga?

Ja, men i första hand är det väl Hanna Nilsson.

Sverigedemokratern som var kommunstyrelsens ordförande som nu har fått stig åt sidan.

Och Moderaten, Kenny Hansons som var stads- och miljöbyggnadsnämndens ordförande har ju lämnat häst till honomspolitiken och flyttat till hör-

men han kanske inte skulle säga att han är en förlorare på grund av det.

Men han är inte kvar där, i alla fall då?

Han är inte kvar.

Jag vill inte baktala vikingar på något sätt-
men det är något med den här historien som ger mig en känsla av att det här är lite sånt som kunde hända på vikingartiden.

Alltså olika personliga fejder och uppgörelser och så här.

Inte riktigt är jag tänker ska vara i ett modernt samhälle.

Alltså säger den här historien någonting om kommunpolitiken där, skulle du säga?

Alltså när man hör de här samtalen så blir man ju fundersam.

Och vad säger folk där, hästlånshonen som du pratade med om allt det här?

De vi har pratat med visar väl på en viss uppgivenhet.

Man tänker att när man kommer till makten då gör man lite som man vill.

Så kan man nog se det.

Tack Josefine.

Tack.

Den friande domen om fondminnesbrott har inte överklagats och har nu vunnit laga kraft.

Vikingarbyn har öppnat för säsongen.

Och det var allt från Dagens Eko.

Programledare var Robin Olin och gäst Josefine Sidó.

Producerade gjorde Elin Romelioto.

Maila oss gärna på Dagens Eko, att Sverigesradio.se.